

ПРО ДОСВІД РОЗРОБКИ ЗЕЛЕНОЇ КНИГИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Бірюков Дмитро Сергійович

головний консультант
відділу енергетичної та техногенної безпеки,
Національний інститут стратегічних досліджень

Виступ на 6-му Українському форумі з управління Інтернетом (Київ, Україна) , 30 вересня 2015 року

Зелена книга з питань захисту критичної інфраструктури в Україні

Зелена книга розроблена з метою сприяння експертному обговоренню на національному рівні основних проблем запровадження концептуального підходу «захист критичної інфраструктури» в Україні.

Як правило видання «зеленої книги» з певної проблематики передує наступному етапу – розробці та виданню офіційного документу, де формулюються основи державної політики, спрямованої на розв’язання окресленої проблеми.

Деякі терміни із Зеленої книги

Критична інфраструктура України – це системи та ресурси, фізичні чи віртуальні, що забезпечують функції та послуги, порушення яких призведе до найсерйозніших негативних наслідків для життєдіяльності суспільства, соціально-економічного розвитку, обороноздатності країни та забезпечення національної безпеки.

Захист критичної інфраструктури України – це комплекс заходів, реалізований в нормативно-правових, організаційних, технологічних інструментах, спрямованих на забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури.

Під стійкістю критичної інфраструктури будемо розуміти її здатність надійно функціонувати у нормальному режимі, адаптуватися до умов, що постійно змінюються, протистояти та швидко відновлюватися після аварій та технічних збоїв, зловмисних дій, природних лих та небезпечних природних явищ

Деякі категорії об'єктів, що визначені в Україні

- підприємства, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави;
- важливі державні об'єкти;
- об'єкти, які підлягають охороні і обороні в умовах НС і в особливий період;
- об'єкти, що підлягають обов'язковій охороні ДСО;
- особливо важливі об'єкти електроенергетики;
- особливо важливі об'єкти нафтогазової галузі;
- категорії з цивільного захисту;
- потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти підвищеної небезпеки;
- види діяльності та об'єкти, що становлять підвищену екологічну небезпеку;
- нерухомі пам'ятки культурної спадщини.

Основний критерій віднесення, основні загрози та заходи захисту вказаних категорій об'єктів

	Enterprises that are of strategic importance to the economy and national security	Objects that have to be obligatory protected on the basis of contracts by the State Guard Service	Facilities that are included in the State register of potentially dangerous objects and Objects of high danger	Objects that have to be protected and defended during emergency situations and the special period	Objects that belong to categories of civil protection	Oil and gas industry facilities of highest importance / Energy facilities of highest importance
Primary criterion	Economic and social value, significance for defense industry	composed from categories a,c,g,h (on previous page)	Presence of hazardous materials, explosives, etc.	Preparation of territories for emergencies and defense	Preparation of territories for defense	Control points, large capacities of fuel storage
Primary risks	Loss of control over the strategic enterprise (technologies)	Intrusion, sabotage, heist, hijacking	Depreciation of production assets, equipment failures	Inoperability	Inoperability	Intrusion, sabotage, terrorist attack
Primary protection measures	Restrictions on privatization	Physical protection	Technological safety inspections	Inspections	Inspections	Physical protection, technological safety inspections

Сектори критичної інфраструктури

Сектор критичної інфраструктури	Основні відомства, що відповідають за забезпечення захисту об'єктів сектору
1. Паливно-енергетичний комплекс	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
2. Транспорт	Міністерство інфраструктури України
3. Мережі життєзабезпечення	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
4. Телекомунікації та зв'язок	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України
5. Хімічна промисловість	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
6. Фінансово-банківський сектор	Національний банк України
7. Органи влади та правопорядку	Міністерство внутрішніх справ України
8. Сектор безпеки і оборони	Міністерство оборони України
9. Служби екстреної допомоги та цивільного захисту	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
10. Харчова промисловість та агропромисловий комплекс	Міністерство аграрної політики та продовольства України

Стратегічні цілі державної політики в сфері захисту критичної інфраструктури

- розбудова безпекового партнерства для підвищення безпеки та забезпечення стійкості національної критичної інфраструктури;
- налагодження обміну інформацією;
- побудову системи захисту критичної інфраструктури та підвищення її стійкості на основі підходу до управління ризиками, пов'язаними з усіма видами загроз;
- максимально ефективне використання ресурсів для захисту критичної інфраструктури.

Основні принципи формування захисту критичної інфраструктури в Україні

- координованості;
- єдності методологічних засад ;
- державно-приватного партнерства;
- забезпечення конфіденційності;
- міжнародного співробітництва.

Основні завдання системи захисту критичної інфраструктури в Україні

- загальна координація ;
- попередження кризових ситуацій;
- забезпечення готовності до дій у кризових ситуаціях;
- управління в умовах надзвичайних ситуацій, пов'язаних з функціонуванням критичної інфраструктури (об'єктами критичної інфраструктури);
- забезпечення відновлення функціонування критичної інфраструктури;
- підтримка прийняття рішень щодо захисту критичної інфраструктури;
- застосування механізмів регулювання та контролю;
- міжнародне співробітництво.

Основні висновки

- Організаційні нововведення;
- Нормативно-законодавчі нововведення;
- Партнерство;
- Методологічні нововведення;

Дякую Вам за увагу!

Доповідач:

Бірюков Дмитро Сергійович

Національний інститут стратегічних досліджень,
відділ екологічної та техногенної безпеки
Тел/факс 2447936

dmytro.biriukov@niss.gov.ua